

KRUISVUUR

Andy McNab

KRUISVUUR

the house of books

Oorspronkelijke titel

Crossfire

Uitgave

Bantam Press, Londen

Copyright © 2007 by Andy McNab

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2008 by The House of Books,

Vianen/Antwerpen

Vertaling

Piet Dal

Omslagontwerp

Studio Jan de Boer BNO, Amsterdam

Omslagfoto

Hollandse Hoogte

Opmaak binnenwerk

ZetSpiegel, Best

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 443 2225 5

D/2010/8899/64

NUR 332

Opdracht

Dit boek wordt opgedragen aan de mannen van de 2nd Rifles en de 2nd Lancs voor hun moed en volharding. Ik had het voorrecht enige tijd met deze beide bataljons in Irak door te brengen, en zonder twijfel behoren zij tot de meest professionele soldaten die ons land ooit heeft gekend.

2nd Battalion the Rifles

Rifleman Daniel Lee Coffey, eenentwintig jaar oud, uit Exeter, stierf als gevolg van verwondingen opgelopen in de stad Basra op 27 februari 2007.

Rifleman Aaron Lincoln, achttien jaar oud, uit Durham, stierf als gevolg van verwondingen opgelopen in de stad Basra op 2 april 2007.

Rifleman Paul Donnachie, achttien jaar oud, uit Reading, sneuvelde bij een aanval met lichte wapens in de stad Basra op 29 april 2007.

2nd Battalion the Duke of Lancaster's Regiment

Kingsman Jamie Lee Hancock, negentien jaar oud, uit Wigan, stierf als gevolg van verwondingen opgelopen tijdens een aanval met lichte wapens op een basis van de coalitiestrijdkrachten in Basra op 6 november 2006.

Sergeant Graham Hesketh, vijfendertig jaar oud, uit Liverpool, sneuvelde tijdens een patrouille in de stad Basra op 28 december 2006.

Kingsman Alexander William Green, eenentwintig jaar oud, uit Warrington, stierf als gevolg van verwondingen opgelopen in de stad Basra op 13 januari 2007.

Tweede luitenant Jonathan Bracho-Cooke, vierentwintig jaar oud, uit Hove, stierf als gevolg van verwondingen opgelopen bij een aanval met een berm-bom op 5 februari 2007.

Kingsman Danny John Wilson, achtentwintig jaar oud, uit Workington, stierf als gevolg van verwondingen opgelopen in de stad Basra op 1 april 2007.

Kingsman Adam James Smith, negentien jaar oud, van het eiland Man, stierf als gevolg van verwondingen opgelopen bij een aanval met een berm-bom op 5 april 2007.

Kingsman Alan Joseph Jones, twintig jaar oud, uit Liverpool, sneuvelde toen zijn Warrior-pantserwagen onder vuur van lichte wapens kwam te liggen op 23 april 2007.

Proloog

Honderd kilometer ten westen van Jalalabad, Afghanistan

17 juni 1986

Vlak voor het vallen van de nacht

Ik kende de naam van het dorpje niet, hoewel we er tal van keren doorheen waren gekomen. Het was gewoon een verzameling lemen hutten op een plateau, op driekwart van de weg langs een helling naar beneden, in een bergketen met besneeuwde pieken halverwege Kabul en de Khyberpas.

Bij het krieken van de dag, wanneer de *Hinds* terug zouden keren om het mooie nieuws van de vroege ochtend rond te delen, moesten we weer verdwenen zijn. Als ze ons in de gaten kregen, zouden de gevechtshelikopters de plaats met alle inwoners van de aardbodem wegvagen. Zo pakten ze de zaken aan.

Wij waren in het land, omdat Iwan in het land zat en het Westen dat niet leuk vond. Het was niet de invasie waar ze bezwaar tegen hadden. Het was de massale aanwezigheid van Sovjetroepen zo dicht bij de olierijkdommen van de Golf. De sjeiks deden paniekerig, dus moesten de slechteriken worden overgehaald om als de donder terug te keren naar het land van de wodka.

De moedjahedien – *soldaten van Allah* – hadden in het begin slechts zwak tegenstand geboden. Sterk verdeeld en gewapend met alleen geweren en pistolen werkte enkel hun levenslange kennis van het terrein en een onwankelbaar vertrouwen in hun God in hun voordeel.

Dat was het moment waarop ons, stomkoppen, werd gezegd om de kaart te pakken en te kijken waar dat achterlijke Afghanistan lag. En daarna mochten we als de bliksem maken dat we in Hereford kwamen om ze daar te gaan helpen. We kwamen, we zagen, we lieten bruggen instorten, vielen politiebureaus aan, zetten bermbommen in elkaar en bliezen gepantserde konvoeien aan. Ik was niet dol op wonen in een grot, maar verder genoot ik met volle teugen.

‘Zie je dat?’

‘Wat, Nick?’

‘Daarginds in die steeg. Lijkt wel een lichaam.’

‘Het zal wel een meisje zijn,’ gromde Ahmad. Zijn gezicht vertoonde de uitdrukking die je gebruikt wanneer iemand je net op de stront op je schoen heeft gewezen. ‘We gaan verder, Nick. We hebben voedsel nodig.’

Mijn nieuwe, brave kameraad de moedjahedien rende weg en gebarde

naar de anderen om zich klaar te maken voor de lange tocht terug naar onze holen in de rotsen boven de sneeuwlijn.

Het lichaam van het meisje lag tussen twee schuren met lemen muren. Iemand had tenminste het fatsoen gehad de geblakerde resten van haar kleren over datgene te leggen wat er van haar over was. Afgaande op de schroeiplekken op de grond leek het erop dat ze zich in het zicht van iedereen in brand had gestoken. Toen de vlammen waren uitgedoofd, hadden de dorpelingen haar waarschijnlijk hierheen uit de weg en uit het zicht getrokken om verder te gaan met hun leven.

Bijna was ik er niet op afgegaan. Ik had het al te vaak gezien. Maar deze keer was het anders – zelfs bij het minder wordende licht dacht ik beweging te hebben gezien. En bovendien woonde het meisje met de ondeugende glimlach in een van deze hutten. Ik keek altijd naar haar uit, wanneer we deze kant op kwamen. Het landschap mocht dan koud, woest en meedogenloos zijn, maar op de een of andere manier gaf haar glimlach me altijd de overtuiging dat het de moeite waard was wat we deden.

De mensen die een schamel bestaan bijeschraptten in deze bergen hadden niet eens genoeg om zichzelf te voeden, maar dat weerhield ze niet om het met ons te delen. Ik had nooit met het meisje met de ondeugende glimlach gesproken. Het was taboe. Maar ze was een paar keer aan komen rennen en had me dan een schijf watermeloen of een mok water gegeven. Ze kon niet ouder dan veertien zijn geweest.

Niet zo lang geleden was de ondeugende glimlach verdwenen alsof iemand een knop had omgedraaid. ‘Ja,’ had Ahmad gezegd. ‘Nou zij heeft man.’ Blijkbaar was hij bijna drie keer zo oud als zij en van een andere groep moedjahedien. Ahmad scheen te denken dat het haar echtgenoot moeite kostte om haar respect te leren.

Daarna had ze elke keer als ik haar zag steeds iets wanhopiger geleden. De laatste paar keren had ik blauwe plekken opgemerkt.

Ik hurkte bij het hoopje zwartgeblakerde stof. Er was een vreselijke stank van verschroeid haar, verbrand vlees en kerosine, net als de stank die in de lucht hing wanneer de gevechtshelikopters langs waren geweest.

Ik legde mijn AK op een rotsblok en deed mijn Bergen-rugzak af. Ik tilde de verkoelde kleren van haar gezicht en kokhalsde. De verbrande huid begon op haar gezicht en hals los te laten. Er ontstonden nog steeds blaren. De huid rond haar mond was naar achteren getrokken, waardoor haar tanden bloot kwamen in een afzichtelijke parodie van haar ondeugende glimlach. Dat was hoe ik me haar wilde herinneren.

Ze opende haar ogen een fractie en toen ze mij zag, mompelde ze zacht. Voor haar zou er geen gegil van pijn zijn. Dat stadium was ze voorbij. Haar brandwonden waren zo ernstig dat zelfs de zenuwuiteinden waren verdampt.

Net als Ahmad en zijn mannen was ik helemaal in Gunga Din-uitrusting

met een platte hoed. Ik trok mijn vest uit en legde dat voorzichtig onder haar hoofd om het te beschermen tegen de stenen.

Ze had hooguit nog een uur. Hierboven was niet eens een verbandpost of een verpleegster. Het dichtstbijzijnde ziekenhuis was in Jalalabad, een paar dagen lopen, en op de wegen rond de stad krioelde het van de hamers en sikkels.

Ik betwijfelde zelfs of ze iemand had die voldoende om haar gaf om haar te begraven. Behandeld als een slaaf, en niet alleen door haar man maar ook door de rest van zijn familie, nam ik aan dat ze er gewoon genoeg van had gehad. De meeste vrouwen bleven aan deze rothuwelijken vastzitten omdat het leven zo ging. De traditie eiste dat elk Afghaans meisje en elke Afghaanse vrouw gekoppeld moest zijn aan een man – haar vader, echtgenoot, broer, zoon, oom – en voor al te veel van hen was de truc met de kerosine de enige uitweg.

Boots kwam naar me toe rennen. ‘Nick! We hebben alles – kom.’

Ik keek op. De baard van Ahmad was langer dan die van mij en hij was er trots op. De laatste zeven jaar, vanaf het moment dat de Russen waren gekomen om zijn land te ‘bevrijden’, had hij zich niet meer geschoren. Hij was een harde rotzak, net als de rest van de moedja’s, een goede moslim, een goede vechter, een goede man. Ik werkte graag met ze samen, maar ik kon er met mijn verstand niet bij waarom ze zulke grote klootzakken waren als het om hun vrouwen ging. Die behandelden ze als oud vuil.

Hij nam niet eens de moeite een blik op het meisje te werpen. Ze had er net zo goed niet kunnen zijn. ‘Kom, we vertrekken. We kunnen koken.’

‘Toe maar, maat, ga maar vast. Maar zou je me iets kunnen brengen?’

Ik wist dat ik absoluut niets voor haar kon doen, maar er waren genoeg doden op de berg gevallen. Het leek zo’n verspilling van jong leven dat ze zichzelf dit had aangedaan.

Waarschijnlijk was ze verkocht om te trouwen. Enkele van de moedja’s die ik kende, hadden hun eigen dochters verkocht toen ze twaalf of dertien waren. Ze eisten zelfs een bruidsschat als terugbetaling voor het opvoeden van de arme wichten. Anderen gaven ze weg om schulden te betalen of ruizes bij te leggen.

Nadat de meisjes waren weggegeven en getrouwd, werden ze voortdurend verkracht. Als ze klaagden, konden ze in de gevangenis worden geworpen. Degenen die het zich konden veroorloven, namen een overdosis. De armere meisjes sneden hun polsen door, verhingen zich of wierpen zich in de dichtstbijzijnde rivier. Maar deze had lef gehad. Ze was niet van plan geweest er in een vloek en een zucht uit te stappen.

Ik stelde me voor hoe ze daar had gezeten, kerosine over haar hoofd had gegoten en een lucifer had aangestoken. Maar ze had het verkloot. Mischien had ze zich geen vol blik kunnen veroorloven. Nu lag ze in het stof te wachten op de dood.

Ahmad kwam terug met de helft van een grote, groene watermeloen. ‘Nick, alsjeblieft, niet te lang. Het vlees, het is bijna weg...’

‘Bedankt, makker.’ Ik pakte de meloen van hem aan. Ik kon niet begrijpen waarom het deze kerels niet kon schelen. ‘Ze heeft niet lang meer. Maar ik kan haar toch niet alleen laten?’

Hij keek me aan alsof ik gek was. ‘Ze zeggen haar naam is Farah.’ Hij draaide zich om en bleef toen staan. ‘Natuurlijk kun je haar alleen laten, Nick. Dit is haar keus. Dit is wat zij wil.’

Hij liep weg.

Ik keek op haar neer. Wat zij wil? Nee, niet echt.

Ik trok mijn AK-bajonet uit mijn riem en sneed in de meloen. Het sap stroomde over mijn vingers, die zwart waren van het vuil van weken.

‘Farah, hier...’ Ik bracht een schijfje van het fruit naar wat er over was van haar lippen.

Ze zoog eraan. Haar ogen gingen weer knipperend open en ik dacht er een zweem van een glimlach in te zien. Ze deed haar best om te slikken, terwijl het sap langs haar kapotte gezicht liep. Pijnlijk langzaam hief ze haar ogen naar me op. Ze begon zacht te huilen, maar er kwamen geen tranen.

Ik sneed een andere schijf meloen af. Ik wist niet wat ik anders moest doen.

De zon van de late namiddag scheen even op haar gezicht en verdween toen. Tijdens het vallen van de duisternis wachtten we allebei op haar dood.

DEEL EEN

1

Dinsdag, 27 februari 2007
0015 uur
Ten noordwesten van Basra

De herrie en de hitte, het halfduister en de rottige claustrofobie achter in de Warrior waren al benauwend genoeg, maar nu ratelde de bepantsering drie keer per seconde alsof de sterkste dolleman van de wereld die gebruikte om te oefenen met een moker. We kregen kogels te slikken. Dat kon alleen maar betekenen dat we het doel naderden.

De motor brulde en de rupsbanden gleden piepend over de rots.

De voorkant dook ineens naar beneden.

‘Verdomme!’ gilde de bestuurder uit Liverpool over de radio, terwijl hij boven op de rem stond. ‘Daar is een verrekte rottank!’

De commandant gilde zo hard terug dat ik de oorschelp van de PRR van mijn oor moest halen. ‘Naar rechts, stomkop – dadelijk raak je dat rotting!’ Tot een paar jaar geleden konden soldaten alleen maar met elkaar communiceren door schreeuwen of handgebaren, maar iedereen had nu een *personal role radio*. Die had voor een revolutie bij de infanterie gezorgd. Net tien bij vijftien centimeter groot, met een headset die bestond uit een oorschelp, een verstelbare hoofdband en een kleine staafmicrofoon, deed de PRR doeltreffend dienst als een veilig verbidingsnet tussen de troepen.

Het donderende gerommel van de Challenger was van links gekomen. De rupsbanden gierden en we grepen alles vast wat we te pakken konden krijgen om niet uit onze stoelen te worden gesmeten. De romp kreeg meer vuur van lichte wapens te verwerken en toen klonk er op een halve meter van mijn schouder een veel hardere klap.

‘Granaatraket!’

Granaatraketen konden gaten slaan in betonnen muren. Ik wist dat hij gewoon zou afketsen tegen de pantserplaten om ons heen, maar nog steeds had ik het gevoel opgesloten te zitten in een afgesloten brandkast, terwijl aan de buitenkant mensen in de weer waren met snijbranders en geligniet.

Het ging er niet alleen om dat ik niet kon zien wat er gebeurde. Dat ik het niet zelf in de hand had baarde me zorgen. Ik was overgeleverd aan de bestuurder, de schutter en de commandant in de toren. Hij was een pelotonssegeant die Rhett of Red heette – ik had het niet gehoord toen we elkaar voor het eerst hadden ontmoet, en daarna waren we het punt gepasseerd waarop ik het nog eens kon vragen.

Onze Warrior maakte deel uit van het verkenningspeloton van de strijdgroep. Dom, Pete en ik waren *embedded*. ‘Opgesloten lijkt er meer op,’ zei Pete. Hij had zelf ooit deel uitgemaakt van een tankbemanning en ook hij vond het niet leuk als het luik dichtging. We zaten schouder aan schouder in de spookachtige rode gloed van de nachtverlichting. Rhett's versleten en stoffige woestijnschoenen zaten ter hoogte van mijn gezicht. De schutter zat daarboven aan zijn linkerkant en was als een razende met zijn 30mm-kanon aan het schieten.

De wagen maakte een laatste scherpe bocht naar rechts en kwam knarsend en met een misselijkmakende schok tot stilstand. De achterkant kwam door de vaart omhoog en klapte toen als een brekende golf terug.

‘Eruit! Eruit!’

Rhett's kreet werd overstemd door het vuren van het kanon boven ons.

Dom kreeg een por van een Kingsman en gaf een klap op de knop boven zijn hoofd. De hydraulische besturing van de achterdeur jankte. Ik kon sterren zien en het gebulder horen van geweervuur en zware motoren.

De vier verkenners sprongen de inktzwarte duisternis in. Pete legde een hand over zijn lens en wij volgden.

Mijn Timberlands gleden weg op de rommel toen ik wegdook tegen de bepantsering en frisse maar stoffige lucht naar binnen zoog. Aan de horizon stonden oliebronnen in brand. Gas en ruwe olie werd onder enorme druk de grond uit geperst, waardoor vlammen tientallen meters de lucht in schoten.

De nachtelijke stilte werd verstoord door het gedonder van het 30mm-kanon dat vuur afgaf over de bedding van een opgedroogde wadi die ons scheidde van het doelwit – de gebouwen lagen hooguit honderd meter verderop. Door de wadi hadden de bestuurders niet rechtstreeks naar de voordeur kunnen rijden.

Ik had behoefte aan meer lucht. Mijn neusgaten raakten vol zand, maar dat kon me niet schelen. Mijn voeten stonden op de grond en ik kon ze zelf sturen. En dankzij het mortierpeloton kon ik zien wat er gebeurde. Hun 81mm-buizen hadden de hemel gevuld met lichtgranaten. Stralend witte bollen magnesium hingen in de lucht boven de stad voordat ze slingerend aan hun parachutes begonnen te dalen en links en rechts schaduwen wierpen. De twee massieve Challengers die aan weerszijden van ons stonden te ronken werden afgebeeld als silhouetten.

Fel mondingsvuur van vier of vijf AK's flikkerde op uit de rij huizen aan de rand van het bebouwde gebied.

Onze schutter verwisselde het 30mm Rarden-kanon voor de 7,62mm Hughes Helicopter Chain Gun om een andere editie van hetzelfde goede nieuws te verspreiden.

Twee Warriors kwamen met een ruk naast ons tot stilstand en wierpen een stofwolk op. Mijn neus zat nu helemaal dicht. Kerels stroomden de achterdeuren uit met de bajonet op hun geweer.

Pete trok de grote Batmangordel rond zijn middel recht waarin hij zijn lenzen en andere rommel had opgeborgen en bracht de infraroodcamera naar zijn gezicht. Hij was net een knulletje in een snoepwinkel, toen de pantservoertuigen die de stad omsingelden infanterie op het zand uitspuugden.

Dom maakte zich klaar om zijn presentatie voor de camera te doen. Hij repeteerde een paar pakkende zinnen, terwijl Pete het geluid controleerde.

‘De Kingsmen van het Duke of Lancaster’s Regiment zijn halverwege hun zes maanden durende uitzending. Ze zijn vierentwintig uur per dag, zeven dagen in de week beschoten met lichte wapens, granaatraketten en mortieren, maar vraag het aan elk van hen en ze zullen je vertellen dat ze daarvoor hebben getekend.’

Vannacht gingen ze de opstandelingen op hun donder geven die op een haar na Al Gurnan hadden ingenomen en het gebied begonnen op te eisen alsof het van hen was. Ze moesten een lesje krijgen. Een opstandelingenbolwerk werd al gauw een volgende schakel in de aanvoerroute vanuit Iran, dat nog geen twintig kilometer verderop lag.

De missie van de Kingsmen was om de zaak te breken en wij moesten daar verslag van doen. Dom praatte, Pete filmde en ik moest ervoor zorgen dat die twee niet werden neergeknald, gekidnapt of overreden door een paar rupsbanden waarmee een stelletje wauwelende stomkoppen uit Liverpool door de woestijn scheurden.

Het was niet gemakkelijk. Wanneer Dom de journalist begon te spelen, leek hij te denken dat er een magisch, twee meter hoog krachtveld tussen hem en inkomend vuur stond. Soms vond hij het niet eens nodig om een helm te dragen. Maar in deze oorlog kon het de vijand geen donder schelen of je een verslaggever of een soldaat was. Wanneer je een buitenlander was, wilden ze je eruit gooien, bij voorkeur in een lijkenzak. Als ze je levend te pakken konden krijgen, zoveel te beter, want dan werd je de nieuwe ster in *De Al Jazeera Show* en kon je er alleen nog maar op hopen dat jouw volgende optreden niet zou eindigen met het online afhakken van je hoofd.

De mitrailleur stopte met vuren. De soldaten zwermden de wadi in.

Dom maakte aanstalten om ze te volgen, maar ik greep hem beet en trok hem op zijn knieën. Een volgend salvo lichtgranaten werd boven de stad afgeschoten en het kanon begon weer te vuren. Ik moest in zijn oor schreeuwen: ‘Ze hebben gezegd dat we niet naar voren mochten gaan tot ze ons riepen! Wacht. Laat ze hun werk doen.’

Elke Kingsman verdween een paar tellen uit het zicht in de diepte van de rivierbedding voordat hij op de andere oever weer verscheen en allerlei Liverpoolse larioek uitkraamde die hij waarschijnlijk zelf niet eens begreep.

Ze baanden zich trappend een weg door een stel oude houten deuren en verdwenen in de chaos die daarachter lag.

2

0805 uur

De zon was net voldoende opgekomen om wat warmte af te geven, maar niet genoeg om me te verlokken het veel te grote fleecejack uit te trekken dat ik over mijn kogelvrije vest droeg. Ik ging met mijn tong over mijn aangeslagen tanden en wreef door de vette stoppels op mijn gezicht.

Dom en Pete zaten tussen stalen munitiekisten, rugzakken en andere rommel aan de andere kant van de stationair draaiende Warrior. Pete was in de weer met zijn Mac-laptop om het verslag dat Dom tijdens de aanval had gemaakt te bewerken. Hij was niet een van die bunkerjournalisten die hun verslagen vol actie samenstelden op een veilig balkon in de Groene Zone. En dat was mijn grote probleem. Elk uur dat ik wakker was, moest ik hem omlaag- of wegtrekken bij iets of iemand dat of die hem het leven kon kosten.

Paul, een van de mannen van het verkenningpeloton, zorgde met een Mimi voor dekking; hij moest tussen ons in staan met zijn hoofd en schouders uit het open mortierluik. Telkens als hij bewoog regende het zand en stof.

Ik veegde wat van de woestijn van mijn fleecejack. Hierbuiten werd het 's nachts koud en ik had wel iets weg van een hagedis. Ik bleef graag warm, zelfs als ik daarvoor iets moest dragen dat Pete beschreef als de kleur van stront na een slechte Indische curry. Ik had het niet gekocht bij een outdoor-sportwinkel, want ten slotte kwam het er altijd op neer dat ik mijn uitrusting om de paar weken weggooide, omdat die te smerig was geworden. Dus had ik mezelf op een reisje naar Oxfam getraakteerd en drieënhalve piek betaald in plaats van dertig; een koopje ongeacht de kleur.

Afgelopen nacht waren de lijken van achttien opstandelingen geteld ten koste van twee gewonde Kingsmen. Nu hadden een Challenger en onze drie Warriors van het verkenningpeloton de taak gekregen een voertuigcontrolepost (VCP) op te zetten langs de oostelijke uitvalsweg van de stad om te kijken wat er in het net werd gevangen.

Als ik uit de open achterdeur keek, kon ik de wadi zien waar de jongens afgelopen nacht doorheen waren gerend. Het lag er bezaaid met plastic zakken, hondenpoep, blikjes en waterflessen, allerlei rommel die pas volgend jaar met de komst van de regen stroomafwaarts zou worden gespoeld.

Een meute schurftige oude honden werd op afstand gehouden door de hitte die werd uitgestraald door de grille van de zware turbodiesel van de

Challenger. Net als bij de Warriors zaten zijn romp en rupsbanden onder de aangekoekte modder en stof. Hier hoefde niet geboend en gepoetst te worden; ze waren een oorlog aan het uitvechten. De pantserplaten rond de onderkant van de romp en de rupsbanden zagen eruit als een ontwrichte en geblakerde poort. Dat kwam omdat ze hadden gedaan waarvoor ze waren gemaakt: het afketsen van raketgranaten.

Nu het licht was, kon ik niet meer zoveel vlammen zien bij de brandende oliebronnen, alleen dikke, zwarte rookpluimen aan de horizon. Het zou een hele tijd duren voordat deze plaats voor de grote maatschappijen stabiel en rustig genoeg was om aan de slag te gaan met het naar boven halen van het zwarte goud.

De Challenger wees met zijn verdomd grote loop naar de stad alsof hij een middelvinger opstak naar de inwoners. *Kom op, probeer het maar als je denkt dat je sterk genoeg bent.* Je hoefde geen genie te zijn om die boodschap te begrijpen.

Een helm stak boven de toren uit. Tankbemanningen droegen een donkergroene hoes over de helm om niet af te steken tegen hun voertuig; de lichte woestijn-camouflage zou een volmaakt doelwit vormen voor een scherpschutter of een redelijk goede schutter die de moeite wilde nemen zijn wapen te richten.

De Kingsmen hadden vijf VCP's die alle inval- en uitvalswegen van de stad controleerden. Na de aanval van afgelopen nacht beheersten ze het gebied. Bij dageraad waren ze begonnen met het opsporen en ondervragen van alle mannen die de leeftijd hadden om te vechten. In theorie liep die leeftijd van veertien tot zestig. In werkelijkheid kon je een wapen afvuren als je het kon optillen, dus besteedden de manschappen niet te veel aandacht aan de leeftijdsgrenzen. Terroristen, opstandelingen, of hoe de regering ze deze week ook had besloten te noemen, voor een Kingsman maakte het niet uit. Hierbuiten in het veld had politiek geen betekenis. Zelfs kinderen en oude mannen waren AK's en raketgranaten op hen aan het afvuren en ze schoten terug.

Er was nooit enige twijfel wie het bevel had. Ik kon Rhett nu horen, buiten bij de VCP, terwijl hij het peloton uitfoeterde.

Het was gemakkelijk om de echte vechtersbazen te onderscheiden van de rest van het leger, ook al droegen ze allemaal hetzelfde uniform. Zij zagen er niet uit. Hun schoenen waren hersteld en vielen van ellende uit elkaar voordat ze vervanging kregen. Hun uniform was smerig en gescheurd, de hoes van hun helm en hun kogelvrije vest waren zo versleten en zaten zodanig onder de winkelhaken dat je nauwelijks het camouflagepatroon kon onderscheiden.

De Challenger was niet de enige die zijn motor liet draaien. Alle drie de Warriors lieten hun motor stationair lopen, zodat de grote, vierkante ketels binnen heet water konden leveren.

Ik drukte op de knop aan de onderkant van onze ketel en zette drie mokken thee.

‘Hier, makker.’

Pete gebruikte melk, maar geen suiker. De hemel mocht weten waarom, maar deze lui noemden dat een Shirley Temple. Om Pauls benen heen gaf ik hem de mok aan.

Hij nam hem aan zonder op te kijken en zette hem op de stalen vloer naast hem, terwijl hij alleen even stopte om zand van zijn toetsenbord te blazen.

De Kingsmen vonden Pete raar, omdat hij geen suiker nam. ‘Is hij bang voor de lijn of zo?’

Dom gebruikte wel suiker, maar voor zover het hun aanging, had hij net zo goed van een heel andere planeet kunnen komen en dat niet omdat hij een Pool was, maar omdat hij maar drie mokken per dag dronk.

Om zijn tekort aan te vullen gooide ik Pete een Yorkie-reep toe uit de rantsoenen. Hij wierp een blik op de wikkel en grinnikte even. Waar normaal ‘Niet Voor Meisjes’ stond, had de rantsoenuitvoering van het leger de opdruk ‘Niet Voor Burgers’ gekregen. Nu hij de grap kende, moest hij er steeds weer om lachen.

Paul was de volgende voor een mok. Net als de hele rest van het peloton moest hij NAVO-standaard hebben: melk en twee klontjes suiker. Ik ook. Niet omdat ik het dan lekkerder vond, maar dan kon ik meedoen met de anderen die Pete uitmaakten voor een mietje.

Ik trok aan zijn broekspijp en een hand in een leren handschoen zette de plastic mok op het dak.

‘Proost, jochie.’ Het accent van Pete zou altijd meer van Bermondsey dan van Liverpool zijn, maar hij moest de stand gelijktrekken.

Paul mompelde iets terug en Pete lachte. Ze zaten elkaar nu al twee dagen te pesten.

De toon van Pauls stem veranderde plotseling. ‘Ik heb beweging... in de wadi... drie-vijftig. *Ze zijn gewapend...*’

Radio’s kraakten en een andere Warrior van een VCP ten zuiden van ons begon te vuren met zijn kanon.

Ik keek toe door de open deuren, terwijl de grond rond de lichamen opstoot in stofwolken. De kleine figuren stoven alle kanten op.

Dom greep Pete’s camera en viel bijna uit de wagen. Hij zat het dichtst bij de deur en Pete zat nog met zijn iBook op schoot.

Paul kreeg een van de hardlopende figuren in het vizier. Hij vuurde een kort salvo af en de lege hulzen kletterden op het hoofd van Pete, die over zijn scherm gebogen zat.

Toen schreeuwde Rhett: ‘Vast vuren, vast vuren!’

Paul verstijfde.

‘Het zijn kinderen!’

3

Het radionet werd een kakofonie toen iedereen te horen kreeg te stoppen met vuren.

Rhett ijsbeerde nijdig heen en weer toen over de radio via een zendercode het bevel kwam om te gaan kijken of een van hen was geraakt.

Hij schreeuwde in de camera en prikte bij elk woord met een vinger naar de camera die Dom stabiel op zijn schouder hield. ‘De kleine rotzakken schoven een zwarte sok over een waterfles, zetten die op het uiteinde van een stok en speelden granaatwerpertje. Het kan best het enige spel zijn dat ze kennen, maar daardoor lopen ze wel de kans om gedood te worden. Of een van mijn jongens gaat eraan, terwijl hij probeert uit te vinden wat er verdomme op hem wordt gericht. Dat maakt me goed nijdig. Waarom geven de ouders die rotzakjes geen pak op hun donder?’

Hij stormde weg om iemand anders de huid vol te schelden. Onze bestuurder liep langs de open achterdeur met een Enfield SA80 in de ene hand en een grote wielmoersleutel in de andere. Veertien dagen geleden waren er twee wielen van onze Warrior afgeblazen door een ingegraven berm bom. Nu leken de moeren op een van die wielen steeds los te gaan zitten en de bestuurder draaide ze het liefst bij elke gelegenheid vast.

‘Daar, Paul...’ Pete gebaarde naar de bestuurder, ‘... jullie uit Liverpool maken er altijd een potje van – jouw maat is de wielen van die stomme kar van jullie aan het jatten.’

De woordenstroom die hij op het punt stond op zijn brood te krijgen, werd onderbroken door de radio die meldde dat er geen lichamen in het contactgebied lagen.

‘Daar ben ik verrekke blij om.’ Met zijn helm, gevoerde handschoenen en kogelvrije vest benaderde Paul uiterlijk de Terminator. Zijn ballistische bril leek op een Oakley-zonnebril met ongekleurde glazen. Net als de leren handschoenen werd die gedragen als bescherming tegen scherven van raketgranaten en berm bommen. Oorspronkelijk was een skibril verstrekt, maar die wilde niemand dragen. Misschien kwam het door de gebogen vorm van het perspex, maar ze gaven een raar perspectief als je richtte. Deze ballistische brillen boden een voortreffelijk zicht en veel meer bescherming.

Zijn Osprey-kogelvrije vest had voor en achter twee grote platen en een dikke kraag die tot zijn oren kwam om bescherming te bieden tegen omhoog gerichte explosies. Ik was bijzonder ingenomen met de vleermuisvleugels – kevlar beschermkappen van de schouders tot de ellebogen die

extra bescherming boden als hij met zijn bovenlichaam uit het mortierluik kwam om zijn drie makkers bij te staan met zijn Minimi 5,56mm-machineweer als het erop los ging.

Ik zou het liefst willen dat Pete, Dom en ik dezelfde bescherming hadden in plaats van het blauwe kogelvrije vest voor baby's waarin de pers altijd rondliep. In theorie onderscheidde we ons daardoor van de militairen, maar door het ijzeren vizier van een AK waren we alleen blauwe dingen in de woestijn.

In de verte werd vuurcontact gemaakt, waarschijnlijk bij een VCP aan de andere kant van de stad. Lichtspoorruitie verdween de lucht in.

De opzet van een VCP was eenvoudig. Twee Warriors die op een afstand van ongeveer vijftig meter onder een hoek van vijfenveertig graden aan tegenoverliggende kanten van de weg stonden geparkeerd, vormden een chicane. De ene had zijn 30mm-kanon op het verkeer gericht dat de stad uitging, de andere op het verkeer dat naar binnen wilde. Elk voertuig, zelfs ezels en handkarren, werd tegengehouden door de eerste Warrior en de beveiligde ruimte in gestuurd om te worden doorzocht. De rest van het peloton lag rondom verspreid in een verdedigende vuurpositie.

In het begin hadden we een grote verkeersstroom de stad uit gehad, toen de inwoners de benen probeerden te nemen, maar die was gedeeltelijk opgedroogd, toen ze beseften dat niemand met zijn buit aan wapens, explosieven en drugs ging ontsnappen.

Het probleem was dat geen voertuigen ook betekende dat er geen inwoners waren die de opstandelingen niet per ongeluk zouden willen doden, dus waren wij een onbeschermd doelwit. 'Jachtseizoen geopend,' mompelde Pete.

Dom kwam weer naar binnen en die twee gingen weer samen aan het werk.

Ik ging met mijn mok bij de open deur zitten en keek naar een gedeukte 4x4 die langzaam de VCP binnenreed.

4

Veel van de voertuigen die ik had gezien zagen er gloednieuw uit. Sommige hadden een nummerbord uit Koeweit of Dubai. Allemaal wapperden ze met een witte vlag. Dit was een Land Cruiser die zijn beste dagen ver achter zich had. Pauls voeten verschoven van plaats toen hij de auto volgde met zijn Minimi. Ik zag hoe hij het beveiligde gebied binnenreed. Aan de antenne hing een wit kussensloop.

Vijf mannen van strijdbare leeftijd stapten uit met hun handen in de lucht. Ze kenden de procedure, want ze deden dit nu al bijna vier jaar.

Ik strekte mijn benen. Pete zat op het toetsenbord te tikken en was bijna klaar om TVZ 24 het laatste rapport van hun sterverslaggever te sturen.

Het was het eerste vierentwintig uur uitzendende nieuwskanaal van Polen. Ik had naar een paar van de stukken van Dom gekeken. Het zag er een beetje uit als Sky, News 24 of CNN met aanvullend gewauwel. Ze hadden allemaal dezelfde opzet: veel primaire kleuren, opzweepende muziek, meisjes met veel haar en witte tanden. Hun hoofdkwartier was in Krakau, maar TVZ 24 zond niet alleen uit in Polen, want loodgieters en bouwvakkers in heel Europa waren regelmatige kijkers via de satelliet of de kabel. Dom en Pete werkten vanuit het kantoor in Dublin. Het belastingklimaat was in de republiek gunstiger dan in het Verenigd Koninkrijk.

Het waren niet alleen Polen die onze held kenden. Dominik Condratowicz was een beetje een beroemdheid in journalistieke kringen; hij was de succesvolle oorlogsreporter met ballen die met platina waren bekleed. Hij was zo'n kerel die geloofde dat hij nooit neergeschoten of gewond zou worden, zo'n kerel die volgens Pete alleen maar goede dingen op zijn pad vond. Hij droeg een geheugenstick aan een ketting om zijn nek. Misschien dat die boze geesten afweerde.

Hij was een lange en ergerlijk knappe vent, zelfs als een dikke laag stof hem een gezicht uit een horrorfilm had gegeven. Met zijn donkerbruine haar in de stijl van *Top Gun*, verblindend witte tanden en stevige kaaklijn verscheen hij bijna elke week met zijn vrouw in de Poolse *Hello!*. Voor zover ik wist, woonde hij in Dublin met Siobhan, zijn Ierse vrouw, en haar zoon. Platina Ballen hield alles dicht bij de hand.

Pete werd nijdig op het stof dat van Doms jasje stooft. 'Hé, Dracula, ga je die verrekte mantel nog uitdoen?' Doms moeder kwam uit Transsylvanië. Toen hij daarachter kwam, had Pete kennelijk gedacht dat hij was gestorven en naar de hemel was gegaan. Hij had zo hard moeten lachen dat hij zijn iBook moest sluiten om te voorkomen dat zijn eigen stof op de toetsen viel.

Dom spitste een oor toen Pete weer verderging met monteren. ‘Over nachtelijke creaturen gesproken...’ Zijn Engels had een accent, maar het was heel wat beter dan het mijne. Deze kerel had scholing gehad.

Een onbemand luchtvaartuig – de ogen van de strijdgroep – vloog zomend door een stralend blauwe hemel. Het OLV met zijn enorme spanwijdte en een paar camera’s in de romp werd net als een groot modelvliegtuig op afstand bestuurd vanuit een van de Warriors.

Pete nam de laatste hap van zijn reep, trok een bus met gecomprimeerde lucht uit zijn riem en gaf de toetsen van zijn laptop een paar stoten. Toen hij zichzelf trakteerde op een lading lucht over de voorkant van zijn bloes, zag ik dat hij net als Dom een geheugenstick om zijn nek droeg. Ik had nooit geweten dat het bijgeloof in deze branche zo groot was.

Bosnië, Soedan, Afghanistan, Irak. Ze waren er geweest, hadden het gezien en er samengewerkt, waarbij Pete zijn makker Dom filmde, die het T-shirt droeg.

Hij liet nooit een gelegenheid voorbijgaan om Dom eraan te herinneren dat het zijn camerawerk was waardoor ze al die prijzen hadden gewonnen. Ze hadden vorig jaar een Emmy gekregen voor een documentaire over vrouwenrechten in Afghanistan – die onder de taliban vrijwel niet bestonden en onder het nieuwe management blijkbaar niet erg veel waren verbeterd.

5

Een paar auto's en vrachtwagens stonden nog aan de andere kant van de chicane te wachten tot ze het beveiligde gebied in werden gestuurd.

Pete was klaar om het rapport te verzenden. Hij voegde zich bij Paul in het mortierluik en legde zijn satelliettelefoon met een klap op een vlak gedeelte van de romp. De BGAN Explorer 500 leek meer op een tosti-ijzer dan op een mobiele telefoon. Op de zijkant liggend en opengeklapt wees hij recht naar Paul.

‘Denk aan je familiejuwelen, makker.’ Pete grijnsde van oor tot oor. ‘Je weet wat ze zeggen over die microgolven...’

Pete gebruikte een ingebouwd knoopkompas om hem op de satelliet te richten en verbond toen de USB-kabel via het luik met zijn iBook. De voedingskabel werd aangesloten op de stroomvoorziening van het voertuig.

‘Alles klaar?’ Dom sloot zijn ogen en probeerde het zich gemakkelijk te maken.

Pete was aan het tikken. ‘Onderweg.’

Een straal licht van de vroege ochtendzoon scheen door het mortierluik op mijn gezicht.

‘Terug in je kist, Drac.’ Pete was vanochtend echt wakker.

Dom hield zijn ogen dicht, maar kon een grijnslach niet tegenhouden.

‘En wat nu, Pete?’ Ik schoof een rugzak uit de weg. ‘Ga je over tanks kletsen met je nieuwe maten?’

Hij schudde zijn hoofd. ‘Dat heb ik meer dan genoeg gedaan toen ik erin zat. Ik heb die rottingen trouwens nooit fijn gevonden. Bovendien wil Tallulah dat ik Ruby virtueel op haar donder geef.’

Pete logde minstens eenmaal per dag in op BT om zijn e-mail te controleren. De mailtjes die hij van de zeven jaar oude Ruby en haar stiefmoeder Tallulah kreeg, brachten altijd een glimlach op zijn gezicht. Bij mij ook, maar dan omdat Ruby en Tallulah meer klonken als een Eurovisie Songfestival dan als echte mensen.

E-mails waren toegestaan, maar niemand mocht hier een mobiele telefoon gebruiken om naar huis te bellen. De opstandelingen waren geïnfiltreerd in de telefoonmaatschappijen, en als een soldaat met zijn familie mocht wauwelen, konden ze een driehoeksmeting doen op het signaal, zijn positie vaststellen en waarschuwingen afgeven over troepenverplaatsingen door de woestijn. Wat weer inhield dat ze zich konden verspreiden – of ze konden een aanval uitvoeren.

Pete was achter in de veertig en hij had zelf vier of vijf jaar in het leger

gezeten toen hij jonger was. Huzaren, dragonders, lansiers – een of ander tankregiment, ik had nooit begrepen waarin het verschil zat. Ik mocht hem graag en dat niet alleen vanwege zijn accent. Meteen toen ik het op de luchthaven van Amman had gehoord, had ik geweten dat we heel wat meer gemeen hadden dan een legerverleden.

Wat ik echter absoluut niet bezat, was zijn bijna obsessief dwangmatige verlangen alles georganiseerd te hebben. Pete moest wel de kieskeurigste man op aarde zijn. Misschien was dat niet zo verrassend, nadat hij zijn hele carrière in het leger opgesloten had gezeten met een bemanning die elke vijf minuten een scheet liet en piste in lege plastic flessen. Hij waste elke avond zijn sokken en zijn ondergoed, ook al had hij nog voor veertien dagen schoon in zijn tas zitten, en hij was zo lang met Colgate en floss in de weer dat zijn tanden volgens mij daardoor moesten slijten.

‘Hé, Nick... wil jij nog even online voordat de Prins van de Duisternis het verrekke ding inpikt?’ Hij keek naar Dom en de glimlach verdween.

Dom scheen meer tijd te besteden aan bellen en e-mailen dan een verliefde tiener, en het leek nooit zijn vrouw te zijn. Hij was urenlang online met Moira, zijn producer in Dublin.

‘De prijs van de roem.’ Ik trok een wenkbrauw op.

‘Hij liever dan ik,’ zei Pete. ‘Ze is een kreng.’

Dat was waar. De enige fatsoenlijke persoon die ik in het hele kantoor had gesproken, was Kate geweest, haar persoonlijke assistente.

Hij richtte zijn aandacht weer op zijn laptop. Het kwam op mij nog steeds vreemd over dat ze contact konden onderhouden met de buitenwereld en bijna een normaal leven konden leiden, terwijl ze midden in een oorlogszone achter in een van deze dingen zaten. Het was niet alleen de technologie die me verbaasde. Het was het onderhouden van de relatie.

Ergens in de stad werd een raketgranaat afgevuurd. Een 30mm vuurde een paar salvo’s terug.

Dom opende zijn ogen en greep een fles water. Hij nam een paar slokken en reikte hem richting Pete, die hem vol afschuw aankeek. ‘Nadat jij hem tussen je hoektanden hebt gehad?’

Dom dronk de fles leeg. Ik hoorde zijn hersens bijna kraken onder het drinken. ‘Hebben jullie tweeën afgelopen nacht de sporen op hun armen gezien?’

We waren na het invallen van de duisternis naar voren geroepen om de nasleep te bekijken van een van de aanvallen op een huis. Er waren vier doden, allemaal in de twintig. Twee hadden AK’s, de anderen granaatwerpers.

Pete keek me aan met een blik van hier-gaan-we-weer. ‘Ik zeg het je de hele tijd, Drac. Er zitten massa’s van die klootzakken aan het spul. Het is nog erger dan thuis.’

Dom liet de lege fles op de bodem vallen. ‘Dat begrijp ik, Pete, maar de

lui die helemaal onder aan de voedselketen zitten, waarom vechten die? Ideologie of gewoon om hun volgende shot te verdienen? Iran stopt ze vol met heroïne en tegelijk met wapens en munitie om mee te vechten.’

Pete wierp me weer een blik toe. We hadden het hier al heel vaak over gehad. Sinds we hier zaten, was Dom geobsedeerd geraakt door de heroïnehandel, en Pete maakte zich daar zorgen over.

‘Luister, Drac. Iran heeft het grootste drugsprobleem van de hele wereld. Twee miljoen van die stomkoppen zijn verslaafd. Het is de wet van de grote gemiddelden dat de plaatselijke bewoners aan het spul zitten. De grens is hier binnen spuugafstand.’

Pete gaf Dom een stomp tegen zijn arm en een grijns van 500 watt. ‘Ik wil wedden dat zelfs dat onderdeurtje van een Ahmadinejad spuit. Waarschijnlijk heeft dat zijn groei belemmerd...’

Dom kon er niet om lachen. ‘Die jonge kerels van afgelopen nacht en deze...’ Hij wees naar de benen van Paul. ‘Kerels als zij zijn een oorlog aan het uitvechten, terwijl mensen fortuinen verdienen aan de handel in heroïne. En ze gebruiken diezelfde oorlogen als dekmantel.’ Hij wendde zich tot mij. ‘Stel dat we zouden kunnen bewijzen dat er mensen in Afghanistan en Irak zijn die de oorlogen gebruiken om heroïne naar Europa en naar wie-weet-waar te transporteren? Vertel me of dat geen verhaal is.’

Pete rolde met zijn ogen. ‘Hij wil niet met die onzin ophouden, Nick. Let maar eens op als we terug zijn op de basis. Dan bestormt hij BZ als een rat die tegen een regenpijp opklimt om te proberen hun aandacht te krijgen. En waarvoor? Wát ze ook zeggen, je krijgt mij niet zover dat ik ga rondtrekken om een bende junks te filmen.’

Pete sloeg met de rug van zijn hand tegen de benen van Paul. ‘Hé, jij hoort een maat te zijn. Als je maten zo behandelt, ben ik blij dat we morgen teruggaan naar Basra. Klootzakken als jullie mogen hier in de grootste asbak van de wereld blijven.’

Paul snoerde hem de mond. Hij schreeuwde tegen de drie in de VCP: ‘Voertuig... Het staat me niet aan... De rotzak remt niet af...’

Rhett rende langs de achterkant van onze kar. ‘Niet schieten... Op mijn bevel...’

Pete pakte de camera.

Dom wierp me een blik toe. ‘Zelfmoordaanval?’

Pete was buiten al aan het rennen. Dom en ik volgden. De helmen konden barsten. Als die wagen was volgeladen met explosieven zouden die niet echt veel helpen.

6

De voorste Warrior stond nog steeds onder een hoek van vijfenveertig graden op de weg geparkeerd.

Rhett was aan het inschatten, terwijl wij erachter dekking zochten. Hij spuide commentaar in zijn PRR en hield hem door zijn kijker in het oog. ‘Eén inzittende, ziet er jong uit. Blijft komen, afstand misschien honderd meter.’

Ik stak mijn hoofd omhoog. Het was een oude Toyota Hilux, donkerblauw of zwart. Een witte vlag wapperde aan een stuk hout achter de cabine. Een groen dekzeil over de laadbak flapperde in de rijwind.

‘Wacht, wacht, wacht...’ Rhett moest er zeker van zijn dat het niet een of andere stomkop was die aan de afstemming van zijn radio draaide in plaats van op de weg te letten. Zoiets kon gebeuren. Het was voorgekomen.

Pete was onder het filmen op de weg verzeild geraakt. Ik greep zijn kogelvrije vest en sleurde hem terug in dekking. Dom zat vlak achter me.

Rhett stapte de weg op toen de Hilux nog vijftig meter weg was. Hij probeerde hem zwaaiend tot staan te brengen. ‘Houd dat verrekte kanon op hem gericht.’

Het grimmige en strakke gezicht van de bestuurder vulde de voorruit. Dit was geen stomkop die aan de afstemknop draaide om Radio Basra te vinden.

De Hilux versnelde.

‘Pak hem, pak hem, pák hem!’

Rhett werd overstemd door de hagel van 30mm’s, terwijl hij naast ons in dekking dook. Kogels sloegen gaten in de Hilux en deden stukken asfalt uit de weg eromheen spatten. De voorruit versplinterde. De auto kreeg zoveel treffers te verwerken dat het me verbaasde dat hij niet uit elkaar viel. Iedereen in het beveiligde kordon dook naar de grond en zette zich schrap voor het onvermijdelijke.

Pete was verdwenen. Dom kwam op zijn knieën overeind en wilde hem volgen. Ik dook naar zijn kogelvrije vest, kreeg hem te pakken toen de Hilux voorbijraasde en trok hem tegen de grond. ‘Vergeet het maar, verdomme!’ Paul gaf een lang salvo af. Het gefluit van de kogels deed mijn oren tuiten. Ik sprong boven op Dom om de stomkop op de grond te houden, toen Paul stopte met vuren en zich in de Warrior liet vallen.

De Hilux dreunde tegen de voorste pantserplaten van ons voertuig. Er klonk een harde klap en stukjes metaal en glas regende op ons neer. Toen viel er een doodse stilte.

Ik keek voorzichtig op. De Hilux had niet kunnen wedijveren met de vijftientig ton van het pantservoertuig. De hele linkerkant van het motorcompartiment zag eruit alsof die door de mangel was gehaald. Stoom siste uit kapotte leidingen. Olie rookte op heet metaal.

Pauls hoofd verscheen door het luik. Hij pakte meteen de Minimi en begon weer recht in de cabine te vuren. Het lichaam achter het stuur schokte en danste onder de inslagen van de kogels.

Rhett kwam snel overeind en begon te rennen. Twee mannen van zijn peloton voegden zich bij hem. Ze stonden hun magazijnen in de cabine te legen tot hij uiteindelijk een arm ophief. ‘Stop! Stop! Vast vuren!’

Hij zette de laatste paar stappen, sprong op de bepantsering en tuurde door het gebroken glas. ‘We kunnen de kloothommel niet nog meer doodmaken.’

Pete verscheen met zijn camera en filmde de drie Kingsmen bij de deur van de bestuurder.

Ik liet Dom los en hielp hem opstaan.

Rhett rukte het portier open. Het lichaam rolde naar buiten op het met zand bedekte asfalt. Het enige geluid was het geronk van de motor van de Warrior en het gesis van stoom.

Rhett wenkte ons naderbij. Hij wees op een startaccu op de vloer van de auto. De negatieve pool was al verbonden met een van de tweeadelige kabels die uit het portier aan de passagierskant tot onder het zeil van de achterbak liepen. De tweede draad lag er los bij, klaar om tegen de positieve pool te worden gedrukt.

‘Eerst de accu, Peter. Dan wat de Kingsmen verder doen.’ Dom keek neer op wat er over was van de bestuurder. ‘Nee, wacht – zie je de sporen?’ Hij wees op de bebloede armen van het lijk. ‘Ik wil een close-up hebben.’

Ik greep Pete achter bij zijn kogelvrije vest om hem een steuntje te geven. Als het aan hem had gelegen, was hij in de cabine geklommen voor een betere opname en zou hij ten slotte de losse draad tegen de pool van de accu hebben getrapt.

Hij maakte de opnames waarom Dom had gevraagd en zoemde toen in op een korporaal die de draad van de accu losrukte.

Dom riep ons naar de achterkant van de Hilux, waar een paar Kingsmen voorzichtig het dekzeil van de laadbak haalden waardoor iets zichtbaar werd dat leek op hard geworden aardappelpuree.

Ik tikte Pete op zijn arm. ‘Plastic springstof.’ De springstof was over zes mortiergranaten gekneet die met isolatietape aan elkaar waren geplakt. ‘Eenentachtig millimeter. Puntgaaf. Zie je dat? Zelfs het koper rond het slaghoedje glimt nog. Kijk naar de onderkant van de granaten, makker. Kun je een opname maken van de stempel?’

Pete zoomde in. “‘Lot 16 2006”. Zijn die Brits of Amerikaans?’

‘Geen van beide.’

Het feit dat de tekst Engels was, wilde nog niet zeggen dat ze waren gefabriceerd in een Engelssprekend land of dat islamitische fundamentalisten 81mm-mortiergranaten in elkaar aan het prutsen waren in een schuurtje achter het spoorwegstation van Bolton. Alle geëxporteerde munitie heeft een aanduiding in het Engels. Het is de taal van de oorlog en van Iraanse mortiergranaten. Rhett trok de ontsteker uit de stapel puree en keek naar het lichaam op de grond. ‘Stomme, waardeloze pummel. Tot zijn haarwortels onder de dope. Hij kon niet eens zichzelf fatsoenlijk om zeep brengen, nietwaar?’

Dom overbrugde de twee stappen naar mij toe en dempte zijn stem, zodat de soldaten hem niet konden horen. ‘Zie je wat ik bedoel, Nick? Deze mortiergranaten komen het land in met dezelfde transporten als de heroïne. Deze knul is geen militant, hij is een slachtoffer, net als deze soldaten. Het zijn alleen maar pionnen, Nick.’ Hij wees op de naaldsporen met een stem die trilde van woede. ‘Het gebeurt niet alleen hier.’

Hij staarde in de verte en zijn stem brak. Ik was bang dat hij zou gaan janken. ‘Dublin. Londen. Ze zijn allemaal hun zakken aan het vullen. We moeten er iets tegen doen. We kunnen er niet bij staan kijken zonder iets te doen.’

Woensdag, 28 februari
2043 uur
Basra Airport

‘Je kan zeggen wat je wilt over Saddam Hoessein,’ zei de kerel van Media Ops, ‘maar hij bezuinigde niet als het op het bestellen van bladgoud en fijn marmer aankwam.’

We zaten in een mobiele keet bij de NOB (NoodOperatieBasis) en raakten steeds meer verveeld door de kapitein van de Royal Artillery die voor gids speelde. Wij waren geen lui die net kwamen kijken. Het enige waaraan we behoefte hadden was een kort overzicht van de situatie, een tijdschema voor het *embedded* meelopen met de troepen en een lift met een helikopter naar de plek waar de actie was. Persoonlijk had ik geen belangstelling voor de zesenvijftig ramen in de voorgevel, de achttien reusachtige ontvangstruimtes, twaalf bordessen, vijf brede trappen en acht grote toiletruimtes met gouden kranen die Saddam in 1990 had laten bouwen op de plaats van een gevorderd openbaar park, terwijl zijn onderdanen een schamel bestaan bij elkaar schraapten.

Zo te zien interesseerde het Pete evenmin. Hij moest moeite doen om niet te geeuwen.

‘En dat is nog maar een van de vijftien gebouwen in hetzelfde complex,’ vervolgde de kapitein. ‘Hij kon natuurlijk niet weten dat zijn paleis een versterkt Brits kamp zou worden. Het terrein is nu de basis van de 2nd Rifles.’

Ik wist dat het tweede bataljon van het nieuwe infanterieregiment van het Britse leger een week of twee eerder was gevormd uit de Light Infantry, Green Jackets en Gloucesters, maar alleen omdat de kerels uit Liverpool erover hadden geklaagd. Dit samenvoegen was helemaal in de mode. De Duke of Lancs was tot vijf minuten geleden het King’s Regiment geweest.

De kapitein haalde zijn schouders op. ‘Of misschien wist hij het wel. Hij is hier ten slotte nooit geweest, zelfs niet voor een weekend.’ Hij lachte om zijn eigen grap.

Ik had medelijden met de klojo. Hij had daarbuiten waarschijnlijk veel liever echt soldaatje gespeeld in plaats van het gezicht van de pr-machine van het leger te zijn. Daarbij kwam nog dat het mijn taak was om Dom en Pete te beschermen, en niet alleen tegen bommen en verdwaalde kogels. Ik stak mijn hand op. ‘Is er hier echt een Pizza Hut? En kunnen we dan bestellen?’

Toen we vanuit Jordanië waren geland met de enige burgervlucht die de stad aandeed, hadden we rijen tenten en voertuigen gezien die zich uitstrekten tot de horizon. Voor de meeste soldaten daarbuiten was ‘NOB’ gewoon een andere manier om te zeggen ‘in de achterhoede met alle spullen’. Het gerucht ging zelfs dat er twee Indische knullen rondreden op brommers die Amerikaanse pizza’s afleverden met extra pepperoni. De kapitein keek op zijn horloge. ‘Geen tijd, vrees ik. Jullie koets staat klaar.’

Zelfs ’s nachts, de enige tijd van het etmaal waarop het niet te gevaarlijk was om het kamp binnen te vliegen, moest de piloot de achterklep openlaten om de schutter een goed schootsveld te geven. Het gaf ons een spectaculair gezicht op de rivier de Sjatt-Al-Arab, die in het maanlicht lag te glinsteren en tussen een paar grote huizen door kronkelde. Naast de huizen stonden palmbomen en ze bevonden zich in wat ooit waarschijnlijk exotische tuinen waren geweest. Nu waren het gewoon parkeerplaatsen voor de tanks van de 2nd Rifles, en toen de Merlin verder daalde en dichterbij de grond kwam, zag het eruit alsof elke vierkante meter was doorploegd door IDV (indirect vuur).

De heli bleef net lang genoeg aan de grond staan om de ladingmeester de gelegenheid te geven ons eruit te trappen en steeg toen weer op. Volgens onze instructies renden we zwetend in ons Osprey-kogelvrije vest en onze helm naar de zaklamp die aan de rand van het veld knipperde. In de stad werden de zaken anders aangepakt. Onze babyvesten zouden hier evenveel bescherming hebben geboden als een extra trui.

Er was een totale verduistering van kracht. De hemel mocht weten wie de zaklamp vasthield, maar hij kwam uit Essex. ‘Terwijl jullie hier zijn, kunnen jullie minstens drie of vier mortier- of raketaanvallen verwachten.’

We volgden hem voorbij de ene na de andere muur van HESCO’s, massieve verdedigingsblokken van cirkelvormige bakken van gegalvaniseerd staalgaas met polypropyleen en gevuld met alles wat voor het grijpen lag. ‘Zand is hier het meest gekozen materiaal,’ probeerde onze begeleider grappig te zijn. Hij vond het prachtig om er een beetje een vertoning van te maken. ‘Maar het houdt scherven ook heel goed tegen.’

Al heel gauw kwamen we bij een gebouw. Maanlicht bescheen enorme marmeren zuilen die een stenen portiek ondersteunden.

‘Verrek nou.’ Pete verrekte zijn nek. ‘Als ik haar de foto’s stuur, rent Talulah rechtstreeks naar een doe-het-zelfzaak.’

We liepen door een vijf meter hoge, dubbele deur een hal in met een marmeren vloer. De kerel met de zaklamp moest de oudste korporaal van het leger zijn.

Pete keek door het lege vertrek. ‘Had hij geen geld voor meubels?’

‘Plunderaars hebben tijdens de oorlog alles leeggehaald voordat de mariniers er waren.’ De korporaal knikte naar een deur aan de linkerkant. ‘Al-

leen op de plee hebben ze nog een paar gouden kranen laten zitten. Iets drinken?’

Buiten in het kamp klonk een luide klap en toen nog een.

‘Katjoesja’s.’ De korporaal schonk heet water in witte piepschuimbekers. ‘Honderdzeven millimeter. Allemaal gloednieuw spul. Iedereen weet dat het niet hier uit het land kan komen. Sinds 2003 is er in Irak geen munitie van zwaar kaliber gemaakt.’

Pete stelde de voor de hand liggende vraag: ‘Waar is het dan gemaakt?’

Hij gaf Pete een dampende beker aan. ‘Iran, maat. De grens ligt maar tien kilometer verderop.’

8

Donderdag, 1 maart
1829 uur
Paleis Basra

‘Ik zou liegen als ik zei dat ik me geen zorgen over hem maak.’ Pete nam een slok uit zijn mok en probeerde zijn lippen en vingers niet te branden.

We zaten achter in een van Saddams oude staatsievertrekken te luisteren naar de bevestigende instructies van de compagnie-sergeant-majoor. Dom was verdwenen naar een ander gedeelte van het paleis om nog eens contact op te nemen met BZ. Ik had aangeboden hem te begeleiden, maar hij had volgehouden dat hem niets kon overkomen.

‘Ik bedoel dat je meer kans hebt om door de bliksem te worden getroffen dan een interview te krijgen met de geheime dienst en de lui van Buitenlandse Zaken. Drac weet dat, maar hij blijft het proberen. De manier waarop ze hem behandelen staat me niets aan. Vooral niet omdat hij zich op mij afreageert als hij terugkomt.’

Ik probeerde er luchtig over te doen. ‘Misschien dat hij daar pissig over wordt. Iemand die zomaar weigert om te worden geïnterviewd door Platina Ballen.’

Pete boog opzij om zacht in mijn oor te praten. De CSM vond het niet leuk als mensen zaten te kletsen terwijl hij aan het woord was, ook al stonden ze niet op zijn loonlijst. ‘Hij zit er de laatste drie, vier weken echt doorheen.’

‘Wil je dat ik met hem praat? Dat is mijn werk – ik zou op jullie moeten passen. Wat aan hem vreet, zou zijn veiligheid nadelig kunnen beïnvloeden.’

Hij dacht er even over na. ‘Nee, ik heb al jaren geprobeerd te ontdekken wat er in die kop van hem omgaat.’ Hij haalde zijn schouders op. ‘Ik kan gewoon lachen met het stukje Dom dat ik ken.’

Ik keek om me heen. We zaten op een paar meter van het beroemde toilet waarvan elke krant ter wereld een foto scheen te hebben geplaatst. Mannen en vrouwen met strenge gezichten en vierkante kaken waren in de marmere muren gebeeldhouwd en wezen heroïsch naar de hemel. Ze waren nu iets minder heroïsch met de zonnebrillen, snorren en tanden die ze te danken hadden aan een hele reeks soldaten met viltstiften die zich verveelden.

De marmeren vloeren waren gebarsten en gekrast na jaren van misbruik door schoenen, stoelen en tafels. Met isolatietape vastgezetten kabels liepen over de vloer en langs de muren. De vertrekken waren door platen multi-

plex van drie bij drie meter onderverdeeld in kantoren en instructieruimtes. De tussendeuren waren ook van multiplex en werden dichtgetrokken door een waterfles van twee liter die aan een stuk parachutecoord hing dat door een gat in het kozijn liep.

Telefoons rinkelden onophoudelijk. Ketels stonden dag en nacht te koken naast rantsoenzakken.

‘Nog vragen?’ De stem van de sergeant-majoor dreunde door het vertrek. Hij had een of ander noordelijk accent, maar hij kwam in elk geval niet uit Liverpool. Ook al sprak hij met een snelheid van tienduizend kilometer per uur, ik kon hem tenminste verstaan. Misschien heette hij gewoon Dave voor zijn vrouw en andere burgers, maar hij was ‘meneer’ voor iedereen in uniform onder de rang van majoor en hij had de onverdeelde aandacht van iedereen. En dat niet alleen omdat het leger dat eiste, want op de vloer links van mij lag een stapel van de restanten van mortiergranaten en raketten die de afgelopen maanden in het kamp waren gevallen – we waren in een land waar de situatie ernstig was.

De ongeveer twintig groepscommandanten, allemaal onderofficieren, voor de aanvalsoperatie van vannacht hadden hun formele orders eerder die dag gekregen, gevolgd door een hele reeks oefeningen. Dom was daarbij aanwezig geweest. Dave nam alles nu voor de laatste keer door.

‘Nee? Mooi. Goed, het huis dat we gaan aanvallen...’ Hij wierp een blik op de enorme kaart van de stad tegen de muur achter hem. Satellietfoto’s en interne instructies hingen aan weerszijden. ‘De inlichtingenlui in de westvleugel hebben sterke aanwijzingen dat het deel uitmaakt van een bevoorradingsroute tussen Iran en de plaatselijke opstandelingen. Wapens, materieel, explosieven – ze denken dat we van alles zullen aantreffen. Ik hoop jullie er niet aan te herinneren dat dit ons allemaal aangaat. We hebben genoeg goede mensen verloren.’

Hij tikte met zijn stalen aanwijsstok op de satellietfoto. ‘Let heel goed op. Kijk nog eens naar de kruisingen aan beide kanten, kijk naar de gebouwen in de buurt. Voordat we vertrekken, moeten jullie ervoor zorgen dat jullie mensen weten waar ze moeten zijn, wat ze moeten doen, waar de anderen zijn en wat die doen. Miskleunen mogen niet worden gemaakt.’

Het doelwit van de B-compagnie in de Gazaya-wijk van deze stad, die het voornaamste bolwerk vormde van het Mahdi-leger van Muqtada Al-Sadr, was een klein gebouw van twee verdiepingen, omgeven door een muur van betonblokken en een stalen poort aan de straatkant.

De aanval was fase twee van de operatie om de opstandelingen in het Britse operatiegebied te doden en te verspreiden. Ze waren zich de laatste twee weken ook in Gazaya aan het verzamelen en hun aantal zou nog een stuk groter zijn geweest als er mannen hadden kunnen ontsnappen aan de aanval van de Kingsmen in de zandbak.

Uit de foto’s bleek duidelijk dat er geen stadsarchitecten waren geweest

toen Gazaya ontstond. Huizen en flatgebouwen tot vier verdiepingen hoog leken pal op elkaar te zijn gezet met daartussen een wirwar van steegjes en braakliggende terreinen.

Dave kletste verder over de bijkomende zaken zoals de andere huizen die aangevallen zouden worden door de andere compagnieën, waar er in het verleden gevechten waren geweest, waar hun mensen waren neergeschoten. De groepscommandanten knikten; datzelfde gold voor de twee vrouwelijke MP's en een hospik. Geen van hen kon ouder zijn geweest dan vijftwintig. Sommige dingen veranderen nooit. Ik was korporaal in dit bataljon geweest toen ik negentien was.

In vergelijking daarmee was Dave een oude man. Hij moest ongeveer veertig zijn geweest, maar hij verfde zijn haar of hij was zo ontspannen dat hij bijna horizontaal lag. Er was geen grijs haartje te bespeuren en zijn gezicht vertoonde geen enkele rimpel, behalve een dun litteken dat van zijn bovenlip omhoog naar zijn wang liep.

‘Nummer één aan de deur is Rifleman Duggan.’ Hij wendde zich naar zijn mannen en prikte meer uit trots dan agressie met een vinger naar hen. Hij was de compagniessergeant-majoor, dit was zijn compagnie, en het wederzijdse respect was zo tastbaar dat je een hand kon uitsteken om het te pakken. ‘Jullie zorgen er met z'n allen voor dat hij vannacht op jullie kan rekenen. Het is belangrijk voor hem. Het is belangrijk voor iedereen.’ Hij zweeg even om ervoor te zorgen dat het goed doordrong. ‘Hij leidt ons naar binnen en wij schakelen iedereen uit die daar is. We halen de doelwitten weg en dan komt de filmploeg binnen om hun werk te doen en ons allemaal beroemd te maken.’

Gelach verspreidde zich door het vertrek. Ze wisten dat een paar jonge knullen iets dramatischer dan normaal hun vuurposities zouden innemen wanneer Pete met zijn camera in de buurt was.

‘En dan houden we die positie en vechten. Maar denk eraan, dit is een verrekt gevaarlijk gebied. Ze houden hun mortieren en explosieven het liefst zelf. We zijn daar nog nooit zonder vuurcontact vertrokken.’

Er klonk een harde dreun in het kamp. Onze handen schoten naar beneden om de kogelvrije vesten vast te snoeren en we pakten onze helm van onder onze stoel. Niemand ging zonder zijn helm ergens naartoe.

Toen ontplofte op misschien vijftig meter afstand een tweede raket. We werden beschoten door 107mm Katjoesja's.

‘Denk eraan.’ Dave keek door het vertrek toen de derde en vierde raket insloegen. ‘In het huis zitten waarschijnlijk de lui die op Remembrance Day de mariniers hebben gedood. Daarom komen de media mee met de B-compagnie. We gaan het ze betaald zetten.’

Hij wees met een duim naar de commandant van de cavaleriegroep, een Fijische korporaal met een hoofd zo groot als een watermeloen en handen waarin zijn notitieboekje een postzegel leek. ‘Als ze beginnen te schieten,

raak je ze met alles wat je hebt, begrepen? Ik wil dat jullie daar allemaal levend vandaan komen – en dat is een bevel.’

Dit was echt een hechte compagnie. Je kon dat voelen. Zelfs als ik ze had verteld dat ik bij de Green Jackets en later bij het Regiment had gezeten, zou dat niets hebben uitgemaakt. Ze waren samen een oorlog aan het uitsvechten en hadden totaal geen belangstelling voor andere lui.

Dave was nog steeds aan het doorratelen; misschien wilde hij nog een hete mok hebben. ‘Zodra we binnen zijn, blijven we daar. We wachten tot de klootzakken iets proberen en dan zien we wel wat er gebeurt. Korporaal Barney,’ hij wees naar de commandant van de scherpschutters die opkeek van zijn aantekeningen, ‘zeg tegen je mannen dat ze een paar druppels van dat Optrex-spuil in hun ogen doen. Ik wil dat ze niemand missen die onze kant uit komt.’

‘Als het vuurwerk begint, maak je dan geen zorgen, ik heb meer koper in mijn kar om jullie allemaal te bevoorraden, dan ze in de Alamo hadden. We zouden het wel eens nodig kunnen hebben. De C-compagnie zat daar vorige week. Dat vuurcontact duurde verdomme vijf uur.’

Zijn kaak verstrakte bij een andere ontploffing in het kamp. ‘Denk aan de twee kerels die afgelopen week zijn gesneuveld en aan de arme donder die met zijn darmen half uit zijn buik naar de UK is teruggestuurd, toen een van die dingen op hem terecht was gekomen. Zorg er alleen voor dat je op je eigen mensen let en hou ze in leven, goed?’

Er klonk gemompel toen iedereen opstond. Wij liepen naar de plek waar dampende mokken werden uitgedeeld. Niemand ging ergens heen tot de aanval voorbij was en de munitiejongens naar buiten waren gegaan om alles op te ruimen.

9

Pete stond op met zijn lege mok nog in zijn hand en zijn helm zwierig schuin. Hij droeg niet een van die helmen in de stijl van de Wehrmacht zoals de rest van de media. Hij zei dat de rand aan de voorkant in de weg zat bij het filmen. In plaats daarvan had hij op eBay een oude stalen Britse helm te pakken gekregen, waarvan hij de rand aan de voorkant had afgevijld.

Hij droeg die iets naar achteren en naar links, met een vierkant stuk zeemleer eronder, zodat hij in dezelfde hoek bleef zitten en niet over zijn kale kop heen en weer schoof. De hoeken van de zeemleren lap hingen over zijn oren en hij hoefde alleen nog maar een Players-sigaret aan zijn onderlip te plakken om het evenbeeld te zijn van de Tommy in de loopgraven van de Eerste Wereldoorlog.

Ik tikte hem op zijn arm. ‘Werk jij je e-mails maar af, Londenaar, dan zal ik hiervoor zorgen.’

‘Bedankt.’ Hij gaf me zijn mok aan. ‘Dat wil zeggen als de satelliettelefoon niet aan barrels is geschoten.’

Pete liep naar de andere kant van de ruimte waar zijn iBook was aangesloten op een BGAN-kabel die door het raam naar buiten liep. De BGAN-satelliettelefoon lag buiten op een van de HESCO's.

Met een doffe klap kwam er weer een raket neer. Het was de vierde aanval die we die dag hadden gehad. De vorige was een morteraanval geweest waarbij twee van de stalen vrachtcontainers van de kwartiermeester waren vernield. Er was niemand gedood of gewond, dus ik kon me de KM al voorstellen die vergenoegd in zijn handen wreef voordat hij een lijst ging opstellen van door het bombardement beschadigde goederen die lang genoeg was om twee schepen te vullen in plaats van twee containers.

Toen ik met zijn Shirley Temple bij Pete terugkwam, zat hij met gekruiste benen op de vloer, met zijn rug tegen de muur en het iBook op schoot. De geheugenstick die hij normaal rond zijn nek droeg, zat nu in een USB-poort.

Hij vertoonde een brede glimlach onder zijn helm.

‘Familiefoto's?’ Ik moest lachen. ‘Dat staat er dus op die dingen van julie. Ik dacht dat jullie ze hadden als een soort geluksamulet. Die verrekte Dom loopt rond alsof hij immuun is voor alles behalve voor groen kryptoniet.’

‘Alsof ik dat niet weet, makker. Het is een grote zorg. Kijk hier...’ Hij draaide het scherm, zodat ik mee kon kijken. ‘Het verjaardagsfeestje van vorig jaar. Zes jaar oud en bijdehand als de donder.’

Een lange vrouw in een bikini met lang, golvend blond haar deed haar

best om een vijftal kinderen met armbanden om en duikbrillen op in bedwang te houden. De camera draaide opzij om meer van de achtergrond te laten zien.

Ik keek nog eens goed. ‘Verrek, Brockwell Park Lido! Dat is lang geleden.’

‘Heb jij daar vroeger ook baantjes getrokken?’

‘Als kind hingen we daar vaak rond.’ Ik zag zijn grijns breder worden. ‘We gingen eerst naar Brixton om te kijken wat we daar op de markt konden gappen. Meestal kregen we alleen een paar tomaten te pakken of een stel groene dingen waarvan we de naam niet eens kenden, maar het was genoeg voor een aardige picknick. En dan gingen we bij het zwembad liggen tot we eruit werden gestuurd omdat we de volwassenen lastigvielen.’

Pete had de hele tijd zitten knikken. Hij barstte in gelach uit dat luider klonk dan een 30mm. ‘Ik ben er ook uitgetrapt! Valselijk beschuldigd de laatste eigenaar te zijn geweest van een drol die in het diepe dreef. Die was toch niet van jou, hè? Te veel exotisch groenvoer?’

Ik wees op het scherm. ‘Is dat Tallulah?’

‘Ja,’ straalde hij. ‘En dat is het jarige meisje.’ Zijn vinger ging naar het scherm en bleef daar hangen, terwijl ze de kaarsjes op haar taart uitblies. Even ging hij helemaal op in zijn eigen wereld. ‘Ik heb de laatste drie gemist...’ Plotseling keek hij op. ‘Maar zal ik je wat zeggen, Nick? Ik ga haar zevende verjaardag over drie weken verdomme niet missen. Of een van de andere daarna. Ik kap ermee, maat. Plaatselijk nieuws en meer tijd met het gezin, dat wordt het voor mij hierna.’

Ik wist niet zeker of hij het meende. ‘Maar je zou dit allemaal missen.’ Ik zwaaide met mijn arm naar de chaos om ons heen.

‘Wat missen? Een verslaggever op een persoonlijke kruistocht waar hij me buiten houdt, waardeloze thee – dat is niet tegen jou bedoeld – en een broek vol zand?’ Hij tikte weer op het scherm. ‘Dat kan daar niet tegenop, maat.’

De thee en het zand begreep ik. ‘Kruistocht?’

Hij blies zijn wangen bol. ‘Hij heeft er altijd achteraan gezeten. Harts-tochtelijk, weet je? Ik ben erbij geweest om misstanden aan te pakken en de wereld te verbeteren. Maar ik heb er gewoon geen zin meer in. Deels komt het omdat al wat we hier maken, morgen dient om de vis in te verpakken. Nieuws is een wegwerpartikel – het kan niemand een barst schelelen.’ Zijn ogen gingen weer terug naar het verjaardagsfeestje. ‘En deels zijn het andere dingen. Meer tijd bij Tallulah zijn en Ruby zien opgroeien zijn voor mij nu heel wat belangrijker.’ Hij haalde zijn schouders op. ‘Begrijp me niet verkeerd, de prijzen die we kregen voor de Kabul-documentaire betekenden wel degelijk iets, omdat ze een erkenning waren voor het aan de kaak stellen van die nachtmerrie daarginds, maar ik... ik kan gewoon niet meer dezelfde passie opbrengen als Dom.’

‘En zijn nieuwe passie is drugs? Dat is de kruistocht?’

Hij boog voorover om zijn gezicht dichterbij het mijne te brengen. ‘Hij

is er zo op gefixeerd dat hij me zelfs een paar weken geleden in Dublin met een verborgen camera heeft laten filmen...' Hij leunde achterover en staarde naar het versierde plafond. 'Maar ik kap ermee. Misschien doe ik nog wel eens een docu over wilde dieren. Als ik maar lang genoeg van tevoren weet wat het draaischema is, zodat ik niet nog eens een verjaardag van Ruby misloop...' Hij kneep zijn ogen een beetje dicht. 'Heb jij een gezin, Nick?'

'Ooit gehad.' Ineens begonnen mijn benen te prikken, iets dat ik een heel lange tijd niet meer had gevoeld. 'Een meisje dat eigenlijk een heleboel leek op jouw Ruby. Haar ouders werden vermoord, ik was haar voogd.' Ik was me vaag bewust van het zweet dat nu tappelings over mijn gezicht liep. 'Verjaardagen lukten mij ook niet... Uiteindelijk moest ik iemand die betrouwbaarder was dan ik vragen om het over te nemen.'

Mijn geheugenstick was ingesteld op geblokkeerd en zo had ik het graag. Iemand had me ooit verteld dat ik het leven leefde met het deksel erop en ik nam aan dat het zo was. Maar zo moest het. Hoe zou ik kunnen functioneren als ik de hele tijd plaatjes aanklikte van een tiener die dood op een bed in King's Cross lag? Het beeld waaraan ik me probeerde vast te houden was van dat vrolijke en stralende meisje op die ene verjaardag die ik met haar had kunnen vieren op de replica van de *Golden Hind* op de Theems.

Daarheen terug te moeten keren bleef me bespaard, net zoals het die arme Pete bespaard bleef om ernaar te moeten luisteren. Een van de mannen van de compagnie verscheen en bleef naast me staan, maar hij moest Pete hebben. Hij droeg een blauw Helly Hansen T-shirt onder zijn kogelvrije vest en rond zijn rechterarm zat een gloednieuwe prikkeldraadta-toeage. Hier en daar kleefden nog wat huidschilfers aan de inkt – maar niet zoveel als aan de pukkels die hij op zijn gezicht had uitgedrukt.

Pete keek met een brede glimlach naar hem op. 'Hallo, maat. Wat kan ik voor je doen?'

De jonge kerel glimlachte terug. 'Ik hoorde dat jij een tankman was. Dat is mijn vader ook geweest – Jim Duggan, ken je hem soms?'

Pete bewoog tijdens het nadenken zijn hoofd van de ene naar de andere kant. 'Nee, maat, sorry, zegt me niets. Zit hij nog in dienst?'

De jongen kwam uit Wales en bloosde van trots om zijn vader. 'Nee, hij is hier in Irak aan het werk voor een van de beveiligingsfirma's.'

Duggan... De naam klonk bekend en ineens wist ik het. Hij was de knul die de grote jongen moest worden. Ik stak een hand uit. 'Ik ben Nick en dat is Pete. Jij bent vanavond de nummer één aan de deur?'

Hij werd nog trotser. 'Terry. Ja, eerste keer. Het peloton is aan de beurt.' 'Veel succes, maat. Weet je, tot zo'n vier jaar geleden zouden alleen com-mando's dat soort rottingen doen.'

Zijn ogen werden groot en hij bleef mijn hand schudden. Pete bleef diep in gedachten naar hem kijken.

‘Ja?’

‘Wis en zeker, maat. Grote dag. Veel geluk.’

Een van de MP-meisjes kwam voorbijlopen en Terry’s ogen schoten opzij. Pete legde zijn iBook neer, stond op en sloeg een vaderlijke arm om zijn schouder. ‘Als jij vanavond goed werk levert, jongen, dan zal je haar niet weg kunnen slaan.’

Terry mocht dan op het punt staan zijn feestkleding aan te trekken en een huis binnen te stappen vol met kerels die hem wilden doden, maar hij was waarschijnlijk hooguit negentien. De MP lustte hem rauw bij het ontbijt.

Pete gebaarde naar het iBook. ‘Als die ouweheer van jou e-mail heeft, wil je hem misschien een berichtje sturen? Laten weten dat het goed met je gaat?’

Pete en ik wisselden een blik. Hij wist net zo goed als ik dat als het vanochtend in het honderd liep, dit waarschijnlijk de laatste keer was dat hij contact maakte.

Terry leek nog meer in de wolken, toen hij ging zitten en begon te typen.

Pete stapte met een tevreden uitdrukking naar mij toe. ‘Zal ik je eens wat zeggen? Er zijn bepaalde dingen die ik misschien zal missen. Voornamelijk de kameraadschap. De broederschap. Wat wij doen lijkt wel wat op het leger. Zelfs wanneer je tot je nek in de stront zit, ben je omgeven door maten.’ Hij glimlachte. ‘We zaten in Kabul toen Ruby’s moeder ervandoor ging naar Spanje met de kerel die onze aanbouw aan het zetten was. Het waren Dom en alle andere kerels die me op de been hielden.’

Hij gaf een stomp op mijn arm. ‘Sorry, makker, te veel info. Maar als je daar ooit verzeild raakt, dan is de Gandamack Lodge de plek om je verdriet te verdrinken. Geweldige bar. En die zijn er niet zo veel in de stad. Alle nieuwslui logeren daar en het is de kroeg van het circuit. Meer dan genoeg gezelschap.’

Er werd geschreeuwd dat de aanval voorbij was, maar wij bleven waar we zaten. Het terrein moest nog schoongeveegd worden voordat iemand in beweging kon komen.

‘Over op de been houden gesproken...’ hij gaf me weer een klap tegen mijn arm... ‘als Terry klaar is, kan jij ook best online gaan met de Vereniging Trieste Zakken om te kijken of je het oude duikteam op kunt sporen.’